

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félévre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 15 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyíltér legkisebb ára 12 P.

Főszerkesztő:
Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR
Szerkesztő:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat,
Horthy Miklós ut 18 szám / Távbeszélőszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 46. szám.

ÁRA 24 fillér.

1943. november 12. — Péntek.

A dohányzás

szenvedélye nagy rabszolgatartó. Ha igájába görnyedsz, elhatalmasodik rajtad, zsarnokoskodik és ha nem jutsz hozzá, egy-egy vékonyka cigarettáért, vagy egy pipa dohányért a legboldobabb áldozatokra késztesz. Ha rabja vagy, inkább az ételről mondasz le, mint a dohányról, nem megy a munka, ha nem járja át inyedet a dohány meleg, nikotinos füstje. Bizony nagy ur a dohányzás szenvedélye és igen sokan vagyunk rabjai.

És most éppen a dohányval vannak bajok a Muravidéken. *Kevés.* Nem jut elegendő, sőt néha egy szem sem. Sorba állunk érte a trafikok előtt, jobban számon tartjuk, mint az eladók, hogy mikor érkezik Muraszombatba újabb szállítmány. Ha nagynehezen bejutsz érte a trafikba, legkedvesebb mosolyodat teszed fel és szinte könyörögsz, hogy jaj, tán egy-két cigarettával több jut neked az elosztásnál, mint amennyi az átlagos adag. Messziről köszöntesz a trafikosnak, még ha véletlenül azelőtt haragudtál is rá, amikor vásárolni mész, jó ügyvéd módjára érvelsz, ravaszkodsz, hizelegsz és ha egy csomag cigarettát érzel a markodban, boldog vagy.

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a dohány *köszükségleti cikk.* Tehát közérdek, hogy a lakosság dohányellátása biztosítva legyen, már amennyire azt a háborus anyaghiány lehetővé teszi. Ha nincs elegendő dohány, mindenkinek kevesebbet kell szivnia, de kell, hogy a *kevésből mindenkinek jusson.* És ha a kormányzat mulik, *igy is történik ez!* Kárba vész azonban a kormányzat minden jószándéka és igyekezete, ha a közönség nem viselkedik feyelmezetten és nem támogatja munkájában.

A Muravidéken például kárba vész minden jószándék. Az olcsó dohányokból, tehát éppen a szegényebb néposztályok dohányából állandóan hiány van és egyeseknek alig-alig jut belőle. *Miért?* Mert habár bellődi feketepiac trafikosaink becsületessége miatt nem alakulhatott ki, a határon túl egy kiló cukrot adnak két csomag legolcsóbb magyar dohányért. A cukor ára pedig zúfgorgalomban 5 pengő, így tehát könnyű kiszámítani, hogy milyen jó üzlet dohánykészletünk kicsempészése... Nálunk pedig közel vannak a határok és hiába szigorú az ellenőrzés, a határok mentén mindig volt és mindig lesz csempészs. Nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon.

De az sem a közönség érdeme, hogy a dohányfronton nincs bellődi feketepiac. Akinek kövérebb az erszénye, minden lelkiismeret furdalás nélkül vásárolná fel vékonyabb pénzü polgártársai elől a cigaretát.

Csak a napokban állt mellettem a muraszombati nagytőzsdében egy ember, aki a legtermészetesebb modorban jelentette ki, hogy „cigaretta kérek, fizetek érte többet is, mint amennyibe kerül... Nem kell mondanom, hogy nem kapott. De azért megírom az esetet, hogy lássa mindenki,

Az 1944 évi költségvetést tárgyalja a képviselőház

A bizottsági tárgyalásokon vitéz Lindvay Nándor több ízben felszólalt

Az országgyűlés kormányzói kézirattal összehívott új ülészakának legfontosabb feladata, hogy az államháztartás 1944 évi költségvetését tárgyalja. Az új költségvetést október 22-én nyújtotta be a pénzügyminiszter és azt az országgyűlés bizottságai elé utalták. A bizottsági tárgyalások november 6-án fejeződtek be.

A bizottsági tárgyalásokon részt vett a muraszombati kerület országgyűlési képviselője, vitéz Lindvay Nándor és a közellátási, valamint a miniszterelnökségi tárcák

költségvetésével kapcsolatban fel is szólalt.

Felszólalásaiban a Muravidék érdekében hozandó intézkedések szükségességére is felhívta a figyelmet.

A költségvetést egészében most tárgyalja a képviselőház.

Az 1944. évi költségvetés végösszege a következők: Az állami közigazgatás összes kiadása 4180.0 millió pengő, összes bevétele 3906.0 millió pengő. Az állami üzemknél az összes kiadások 1967.1 millió pengőre, az összes bevételek 1960.7 millió pengőre rúgnak. A magyar állam 1944. évi összes kiadásainak végösszege tehát 6147.1 millió pengő, összes bevételeinek végösszege pedig 5866.7 millió pengő. A hiány 280.4 millió pengő.

Igazolvány nélkül ne tartózkodjék senki községének határain kívül este 8 óra után!

A Muravidék községeiben hétfőn hirdették ki hivatalos dobszó útján a legújabb közbiztonsági rendelkezést, amelynek értelmében

éppen a közönség, amelyik panaszkodik és zúgolódik a feketepiac ellen, — csinálja a feketepiacot.

Nem kergetek álmokat. A muravidéki dohányhiány okairól sem azért írok, mert azt remélem, hogy soraimmal meg tudok akár egyet is javítani az önzők közül és ezentúl nem csak a saját érdekeiket nézik, ha dohányt mennek vásárolni, hanem polgártársaikét is. Azért írok csupán, hogy elhallgattassam a bírálókat, akik kényelmes módon a vezetésben keresik a hibát és nem akarják látni, hogy maguk okozzák a nehézségeket a dohányelosztásban.

A dohányelosztás nehézségeit maga a közönség okozza, mint ahogyan, maga a közönség felelős az egész feketepiacért. Keresse hát csak mindenki a bajok forrását saját önzésében! ifj. Szász Ernő.

Az 1944. évi költségvetés miniszteri tárcák szerinti kiadási és bevételi tételeinek összesítése az 1943. évi költségvetés adataival egybevetve a következő képet nyújtja:

Állami közigazgatás.

	Kiadás		Bevétel	
	1943. évi költségvetés	1944. évi előirányzat	1943. évi költségvet. előirány.	1944. évi előirány.
	millió	pengő		
Miniszterelnökség	17.5	21.2	1.5	2.6
Külügyminisztérium	20.4	27.1	1.4	1.3
Közellátásügyi tárcanélküli min.	19.2	32.4	8.3	8.5
Tárcanélküli miniszter	0.1	0.1		
Nemzetvédelmi propaganda tárcanélküli m.	4.3	5.5		0.2
Belügyminisztérium	345.2	463.4	33.3	55.1
Pénzügyminisztérium	301.7	409.4	2542.6	3644.3
Iparügyi minisztérium	29.6	36.0	23.6	33.9
Kereskedelmi és közlekedésügyi min.	111.2	130.1	40.0	53.2
Földmivelségi minisztérium	264.9	277.2	24.6	37.4
Vallás- és közoktatásügyi minisztérium	278.0	374.4	18.6	23.1
Igazságügyi minisztérium	74.9	99.4	6.2	12.1
Honvédelmi minisztérium	857.5	1513.4	0.1	6.2

Ha az új költségvetés tételeit az egyes tárcák keretén belül vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy minden vonalon a legteljesebb határozottsággal érvényesül a Kállay-kormány legfőbb programja, amely szerint a nemzet honvédelmi felkészültségének fokozása mellett az országépítő munkát, gazdasági, kulturális, de főképpen szociális vonalon egyaránt tovább kell folytatni. Az új büdzse háborús költségvetés, de mégsem hanyagolja el a távolabbi jövőnek szóló intézmények fejlesztését és ápolását, sőt ellenkezőleg az új költségvetésben, a magyar állam hatalmas erőfeszítéseket tesz

annak érdekében, hogy a nemzet anyagi és szellemi tartalékait fejlessze, gyarapítsa és minden nehézséggel szemben helytállni tudó gazdasági és társadalmi életkialakulását segítse elő.

Uj elnököt kapott a muraszombati járásbírószág

A hivatalos lap szombati száma közli, hogy dr. Czeplédy Ferenc, zalaegerszegi kir. törvényszéki bírónak az igazságügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó Ur a járásbírószági elnöki címet adományozta, az igazságügyminiszter pedig áthelyezte a muraszombati járásbírószághoz és megbizta annak vezetésével. Ugyancsak a hivatalos lap szombati számában olvassuk, hogy az igazságügyminiszter dr. Faggyas Béla mezőcsáti királyi járásbíró saját kérelmére áthelyezte a muraszombati járásbírószághoz. — A kinevezéssel, illetve áthelyezéssel kapcsolatban megjegyezzük, hogy dr. Czeplédy Ferenc dr. Lehoczky István bírószági elnök távozása óta mint megbízott vezető működött a muraszombati bírószág élén.

A Muraszombati Önkéntes Tűzoltó Egyesület jubileuma

Hatvan éve működik Muraszombatban az Önkéntes Tűzoltóegyesület! Nemesszívű alapítói már rég a sirban nyugosznak, az egyesület azonban örök életre hivatottan örököl a város biztonsága felett. Nagyszerű multra tekinthet vissza a jubileum alkalmából és mai vezetői erőt merithetnek az elmúlt 60 esztendő áldozatos munkájából a jövő feladatainak elvégzésére.

A háborus helyzetre való tekintettel nem rendez az egyesület elnöksége az évforduló alkalmából tűzoltóünnepséget, hanem az egyesület diszközgyűlésén ünnepli meg az alapítás napját és az azóta eltelt esztendő munkásságát. A diszközgyűlés szombaton délután 4 órakor kezdődik a község háza disztermében. A diszközgyűlésre a hatóságok, a közintézmények és az egyesületek meghívót kaptak.

este 8 óra után senki sem tartózkodhat községének határain kívül személyazonossági igazolvány nélkül.

A rendelettel kapcsolatban hivatalos helyről felhívják a lakosság figyelmét arra, hogy

este 8 óra után lehetőleg mindenki maradjon saját községében

és ne mászkáljon künn a határban. Amennyiben azonban feltétlenül szükséges, hogy elhagyja községét, vigyen magával személyazonossági igazolványt.

Mindenkinek saját érdeke,

hogy ezt a rendelkezést megtartsa, mert meg nem tartása esetén csak saját magának szerezhet felesleges kellemetlenséget.

A rendelkezést az okolja meg, hogy a Muravidék határmenti fekvésű lévén fokozottan ellenőrzik az idegeneket a közbiztonsági alakulatok.

86 községben, mintegy 2.500 hallgató részére rendez az idén nemzetnevelési tanfolyamot a Muravidéki Népművelési Kirendeltség

Az iskolaév megkezdésével párhuzamban a népművelési munka is megindul a Muravidéken. Elkészült a Muravidéki Népművelési Kirendeltség munkaterve, amely a következőkben jelöli meg a végzendő munkát:

86 községben

40 órás

magyar nyelvi, illetve nemzetnevelési tanfolyam indul. A tanfolyamon csiszolják a hallgatók magyar nyelvi tudását.

részletesen ismertetik a közös magyar-vend történelmi eseményeket,

amelyek egytől-egyig a két nép összetartozandóságát hirdetik, valamint magyar énekeket és táncokat tanítanak meg.

A népművelési évre

712 ismeretterjesztő előadás

megtartását irányozták elő a Muravidéken. Az ismeretterjesztő előadások témaköre változatos, a közös történelmi események ismertetésére azonban ezeknél is nagy súlyt fektetnek.

13 háziipari tanfolyamot rendeznek.

Ezekből kettő fazekas (Filócon és Musznyán), 1 kosárlonó (Muraréven), 10 pedig kukoricacsőhéj pedrő és szalmafonó tanfolyam. A háziipari

tanfolyamokat három muravidéki származású előadó: Czigüth Ilona (Murahalmos), Tislerics Irén (Korong) és Fiszter Mária (Barkóc) vezetik, akik most végzik Nagykanizsán a háziipari tanfolyam vezetési tanfolyamot.

Fontos munkát végez a népművelés akkor, amikor

7 község fuvószenekarát

ellátja magyar kottákkal és a magyar zenére képezi át a muzsikusokat.

Végül

4 kispasztorképző tanfolyam

rendezése szerepel a Muravidéki Népművelési Kirendeltség munkatervében.

Érhetetlen öngyilkosság Pártosfalván

Spilák Géza 38 éves pártosfalvai gazda november 8-án délben felakasztotta magát konyhájának gerendázatára. Mire ráakadtak, meghalt. Bucsulevelet nem hagyott. Tette egészen érthetetlen, mert ismerőseinek vallomása szerint semmi oka nem volt az agglegénynek, hogy megváltja az élettől. A hatóság a temetési engedélyt megadta.

VÁROSI MOZI * MURASZOMBAT

November 13-án, szombaton 17 és 19.30 ó. 14-én, vasárnap 11.15, 15, 17 és 19.30 ó. és 15-én, hétfőn 19.30 órákor

Pista tekintetes ur

Hangulatos, zenés vígjáték. — Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Turay Ida, Halmay Tibor, Vaszary Piri, Mály Gerő, Pálóczy László, Pethes Ferenc stb.

November 18-án, csütörtökön 17 és 19.30 órákor és 19-én, pénteken 19.30 órákor

Gyönyörű magyar film: **„Elkésztett levél”**

HIREK

— **Olvasóinkhoz.** Felkérjük azokat az olvasóinkat, akik nyáron mezőgazdasági munkahelyükre küldték maguk után a Muraszombat és Vidékét, most pedig hazajöttek, jelentsék be címváltozásukat kiadóhivatalunkban, mert másként újságukat nem kapják meg, hanem az kiadóhivatalunkba érkezik vissza a „Cimzett ismeretlen” jelzéssel. — Azokat az olvasóinkat, akik levelezőlapon rendelnek újságot, arra kérjük, hogy nevüket írják rá olvashatóan a levelezőlapra, mert olvashatatlan aláírások miatt sok esetben küldjük téves címre az újságot, ami kiadóhivatalunkhoz visszajön, közben pedig az előfizetőtől is méltatlankodó levelet kapunk, amiben jelzi, hogy nem kapja meg az újságot. — A **KIADÓHIVATAL.**

— **Dr. Nemez János muraszombati ügyvéd** ezennel értesíti ügyfeleit, hogy katonai szolgálatából visszatérve ügyvédi irodájának vezetését újból átvette.

— **Tanári kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a muraszombati polgári leányiskola tanári karában rendes tanárrá nevezte ki Bogdán Ilonát. — A vallás és közoktatásügyi miniszter a muraszombati állami kereskedelmi iskolához Tóth Margit szombathelyi lakos, kereskedelmi iskolai tanárnőt nevezte ki.

— **Ki köszöntötte a főispánt a völgyközi keresztelőn?** A Muraszombat és Vidéke október 29-i számában „A Kormányzó Ur Ófőméltósága elvállalta egy völgyközi törpebirtokos tizenharmadik gyermekének a keresztapaságát” címen beszámoltunk vitéz dr. Szücs István főispán völgyközi látogatásáról, amelynek során a Kormányzó Urat helyettesítette a völgyközi keresztelőn. Cikkünkben téves tájékoztatásból kifolyólag azt irtuk, hogy a főispánt Fartek Helga tanuló köszöntötte. Mint azóta értesültünk, a főispánt köszöntő iskolásgyermek nem Fartek Helga, hanem *Bunderla Angela* volt, aki a kuzmai elemi iskola egyik legjobb tanulója. Fartek Helga a magyarruhás lányok csoportjában állt.

— **Sulyos szerencsétlenség ért munka közben egy ottóházai gyermeket.** Jósár Sándor 10 esztendő ottóházai tanuló vízfordásnál segédkezett. Munka közben a vízfordó dézsza az arcára zuhant és sulyosan összeroncsolta azt. Kihullottak a fogai és eltörtött mind az alsó, mind a felső állkapcsa. A muraszombati közpórházban ápolják.

— **A labdarugás sérültje.** Labdarugás közben sérült meg sulyosabban a jobb lábán Bagár Sándor 18 éves péterhegyi legény. Lába nem tört el, de zuzódásai miatt a muraszombati kórházba kellett szállítani.

— **HOMOKZSÁK** kapható Háhn Izidor könyv és papirkereskedésében Muraszombat.

BETÖRTEK A NYIRESLEHOMÉRI IGAZGATÓ-TANÍTÓ LAKÁSÁBA ELSŐTÉTÍTÉS IDEJÉN

A Mindenszentekre virradó éjszaka ismeretlen tettesek törtek be Siftár János nyireslehoméri igazgató-tanító lakásába. A betörést furfangos módon követték el: a konyha ablakából kivágtak egy kockát, a résen át kinyitották az ablakot és úgy másztak be.

A lakásból télikabátot, férfi és nőruhákat, valamint fehérneműt loptak el.

Egy cipőnek lefeszítették a talpát és azt is magukkal vitték. — A betörők tettüket elsőtétítés alatt követték el, tehát kézrekerülésük esetén

statáriális bíróság elé kerülnek.

Elfogásukra erélyes nyomozásba kezdett a csendőrség.

— **Uj ügyvédi iroda Muraszombatban.** Dr. Vajl István ügyvéd, november 8-án megnyitotta ügyvédi irodáját Muraszombatban, a Brumen József féle házban.

— **DISZNÓTOROS VACSORA** lesz vasárnap, november 14-én Szocsicsnál, Kísszombatban. Jó borok, olcsó árak!

— **UJ KÉK-MENETREND** kapható Háhn Izidor papirkereskedésében Muraszombat.

— **Péter jugoszláv exkirály** novemberben tartja esküvőjét Alexandra görög hercegnővel.

Barkász T.

lőtt vad átvételi telep

SOPRON / MURASZOMBAT

Telefon 11—18.

Telefon 34.

Vörös hagyma

kapható HORVÁTH GÉZA kereskedésben. Ára kg —.43 fillér.

Gyaurove mladike

vszákse vrszte sze dobjio v kaksojkoli kolicsini pri PITZ WERNERI Jegenyes. 2

Pk 3396/1942. szám.

Árverési hirdetmény

Zoltánháza községben 1943. évi november hó 16. napján délelőtt 8 órákor 500.— pengő becsértékű „Elin” gyártmányú villanydinamó bírósági árverésen elárvereztetik.

Simonka Sándor s. k. kir. járásbírói végrehajtó h.

Legújabb divatlapok

megérkeztek!

Kaphatók: **HÁHN IZIDOR** könyv- és papirkereskedésében.

Pénzt adunk

elhasznált **TUNGSRAM** rádiócsöveiért darabonként 10 fillért, izzólámpafejekért darabonként 4 fillért.

Beváltóhely: Egyesült Izzólámpa és Villamosági Rt. Ujpest 4, vagy városi lerakotunk, Budapest, VI., Eötvös-utca 11.

TUNGSRAM

Vend nyelvű naptárreszt

mellékelünk az idén is a Muraszombat és Vidéke karácsonyi számához

Már tavaly ismertettük azt a rendeletet, amelynek értelmében politikai hetilapok nem ajándékozhatnak naptárt olvasóknak, mert a papirtakarékosság követelményei miatt csak kötött számú naptár kiadását engedélyezhetik. Így már tavaly is le kellett mondanunk arról, hogy karácsonyi ajándékként fűzött naptárt mellékeljünk előfizelőink ujságjához. Tekintettel azonban arra, hogy előfizetőinknek szerettünk volna legalább minimális terjedelmű naptárt juttatni, karácsonyi számunkból 4 oldalt naptárreszt közlésére használtunk fel. Ha ezt a 4 oldalt olvasóink megfelelően összehajtogatták,

könnyen kezelhető 16 oldalas kis vend nyelvű naptárt kaptak, amelyben a vásárok időpontját is megtalálták.

Ezt a megoldást előfizetőink és olvasóink örömmel fogadták, ezért a tavalyihoz hasonlóan, az idén is mellékelünk vend naptári részt a Muraszombat és Vidéke karácsonyi számához.

Gyomorhajos! - Vesehajos!

TARTSON IVÓKURÁT

A természetes szén-savas

PETANCI

GYÓGYVÍZ

ÜDÍT — GYÓGYÍT

Főraktár: MURASZOMBAT

TELEFON 68.

ELKÉSZÜLTEK MURASZOMBATBAN LÉGOLTALMI ÓVÓHELYEK

Muraszombatban meglehetősen nehéz feladat volt a lakosság védelmére légtalpi óvóhelyeket létesíteni. Kevés ház alatt épült ugyanis erős pince, sőt nagyon sok ház egyáltalán nincs alapincézve. A lakosság védelmének biztosítására pedig éppen olyan szükség van, mint bármelyik nagyobb helyiségben, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy Muraszombat felett gyakrabban repülnek át ellenséges repülőgépek, mint az ország belsejében fekvő városok felett. Ennek a német határ melletti fekvés adja magyarázatát.

Ezért a helyi hatóságok nagy gondot fordítottak arra, hogy minden házban megfelelő óvóhely létesüljön. Ahol pince van, ott azt rendezték be óvóhelynek, ahol pince nincs, ott 2 méter mély és mintegy 60 cm. széles futóárkot ásattak. A nagyobb épületekben nyilvános óvóhelyeket rendeztek be.

Habár az óvóhelyek készen állnak, mégis

felhívjuk olvasóink figyelmét a cik-cakkosan megépített futóárkok biztonságos voltára.

Ezek az árkok szinte betonfedezéssel érnek fel, mert a szilánkok és a házbeomlások ellen tökéletes biztonságot nyújtanak. Akinek tehát gyenge a pincéje, okosan teszi, ha futóárkot is ás a háza udvarában.

HIREK MINDENFELŐL

— Az Actio Catholica egyházmegyei katolikus napokat rendezett Kolosvárott, amelyeken jelen volt Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás is. A hercegprímás előadást is tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy a pápák mind a régmúlt időkben, mind Trianon után sokat tettek Magyarorszáért.

— Csáktornya 3 hónapra bezárták Szerneck Pál darálómalmát örlési szabálytalanságok miatt.

— Kassa felszabadulásának ötödik évfordulóját ünnepelte.

— A polgári iskolák tanársága novemberben ünnepli a polgári iskoláinak 75 éves fennállását.

— Gyujtogatásért halálra ítélték Nagy Ferenc verebélyi lakost, aki falujában több gazda szalmakazalját felgyujtotta.

— Miskolcon a tiszajobparti mezőgazdasági kamara ülésén kimutatták, hogy egyre több mezőgazdasági munkás hagyja ott a földet, hogy ipari munkásnak menjen el a városokba.

— Kolosvárott felállították a „Szegény gyermekek konyháját”, amelyen több százan kapnak naponként ingyen ebédet.

— Délerdélyben a románok bezárták a gyulafehérvári és brassói római katolikus, valamint a nagyenyedi református középiskolát. A középiskolából 22 diákot azonnal besoroztak és Beszarábiába szállítottak. Az Erdélyi párt kormányunktól azonnali intézkedést kért — mint a Magyar Nép című erdélyi ujságban olvassuk.

— Február 1-ig szabad levágni a kéthónaposnál fiatalabb üszőborjút. A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki a fiatal tehenek és üszőborjúk vágási tilalmáról szóló rendelet módosításáról. A miniszter a kéthónaposnál fiatalabb üszőborjúk és bivalyüszőborjúk november 1-ig felüggesztett vágási tilalmát folytatónak 1944 február 1-ig felfüggeszti.

— Erdély önálló rádióállomás létesítését kérte a kereskedelmi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalásán.

— A Vatikánt is bombázták az angolszász repülők. A bombázáskor a pápa élete is veszélyben forgott.

— Franciaországban az elmúlt hónapban több Biblia fogyott el, mint ezelőtt egy egész esztendő alatt.

— A londoni értéktőzsdén megnövekedett az üzletkötési kedv. Merészvállalkozásokat kezdeményeznek, ami a békehangulat növekedésére mutat.

— Romániában rendkívüli mértékben megdrágult az élet. A legkisebb emelkedést az élelmiszerárak mutatják 1939 szeptembere óta, azonban még ezek is 320 százalékkal lettek magasabbak.

— Az Amerikai Egyesült Államokban 20 millió munkanélküli számítanak a háború után.

— Hollandiában még a lovak patkoltatásához is hatósági engedély kell.

— Az Amerikai Egyesült Államokban több nagy gyár polgári ruhák előállítására rendezkedett be. Arra számítanak, hogy a háború után 10 millió európaiat kell ellátni ruhával.

— A német állam háborús adóssága az ősz végén 228 milliárd márkát tett ki.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Vadgesztenye, nád és napraforgótányér, mint takarmány

A vadgesztenyét ajánlja abrak-takarmánynak Szerverényi Samu gazdatársunk. Bercel, Nógrád megye. Azt mondja, hogy pár évvel ezelőtt kezdte a fejőstehenek abrakolását vadgesztenyével s tehenei ontják a sűrű, jó tejet, amely mellékizmentes. Gyakorlati gazda s úgy látja, hogy nála a vadgesztenye bevált takarmányozásra. Az összegyűjtött vadgesztenyét padláson, magtárban rakásra szórva lehet tárolni s forgatni kell, hogy jól kiszáradjon. A száraz vadgesztenyét a szarvasmarha mohón fogyasztja. Nem okoz fulladást, sem felfúvódást. Kár, gyárilag keserteleníteni, mert a marha szivesebben fogyasztja egészben, mint zúzva vagy darálva. Egészben tárolni könnyebb, nem romlik. A darag vagy zuzalék pedig megdohosodik. Őszinte jószívvel ajánlja gazdatársainak ezt az abrak-takarmányt.

Nádat is használhatunk takarmánynak, ha tavasszal május havá-

ban kaszáljuk a friss nádat. Mint a szénát szárítjuk és utána kalapácsos-örlővel megdaráljuk. Korpa helyett jó szükség-takarmány. — A fiatal nád édes és ezért a marhák szeretik. — Ezt a tanácsot Fekete Imre aranykalászos gazda adja, aki ezt már kipróbálta.

A napraforgótányér is jó takarmánynak — írja vitéz Hamar József gazdatársunk. A kicséplést napraforgótányérra a tehenek megtalálták az udvaron s sokszor erőszakkal kellett elvenni tőlük, nehogy megfulladjanak tőle. — Ez adta az ötletet, hogy a napraforgótányérra kicséplés után a kenyérsütőkemencében kiszáritja és megdarálja. Gazdatársunk állítása szerint jó korpapótlékhoz jutott. Ugyis használja, hogy a szilókukoricával együtt beszecskázza a szilóba. Ez utóbbi kettőre nézve az a megjegyzés, hogy egyik se korpapótló, hanem csakis a mai takarmányszük időben használhatjuk szükség-takarmánynak.

A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara munkásügyi szakosztályának határozatai

A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara Munkásügyi Szakosztálya október hó 24-én tartott ülésében a következő határozatokat hozta:

1.) Allást foglalt a Szakosztály általánosságban a mezőgazdasági betegségbiztosítás bevezetése mellett és kérte, hogy

a) betegségbiztosítás terjesztésük ki cselédeken és munkásokon kívül a törpebirtokosokra is,

b) a biztosítási költségek viseléséhez részben járuljon hozzá az ország egész lakossága,

c) a biztosítás az OMBI útján oldassék meg,

d) a biztosítás állandó munkásokra állandó jellegű legyen.

2.) Kérte a Szakosztály a cselédek és munkások részére kiházasítási biztosítás bevezetését,

3.) A ruházati és különösen a láb-beli akciónak a cselédek és munkások iskolaköteles gyermekeire is való széleskörű kiterjesztését,

4.) a cselédek és munkások — mint nehéz testi munkások — husellátásának biztosítását,

5.) a jövőben a cselédek és munkások részére is befőzési cukor juttatását,

6.) a cselédek és munkások által kenyérgabona keresményüknek a fedadaggal kapcsolatos korlátozások nélkül, tetszés szerinti mennyiségben való megőrltetését,

7.) az öregségi biztosítási járuléknak a jelenlegi megélhetési viszonyokhoz mért, de legalább is havi 30 pengőre való felemelését.

GAZDATANÁCSADÓ

Gazdák!

Most, hogy gyérülnek a mezőgazdasági munkák, a legalkalmasabb munkálkodásra. Szedjük le a hernyófészkeket a fákról; a száraz galyakat vágjuk le és ezeket mind egészük el és ne ássuk be a földbe. Az se helyes, ha valaki a leszedett hernyófészkeket, száraz galyakat eldobálja, mert csak újabb bajt okoz saját magának. Most trágyázzuk meg a földet s utána a gyümölcsös talaját ássuk fel, esetleg szántsuk fel, hogy az őszi nedvesség, a hó lehúzódhassék a talaj mélyébe, a téli fagy pedig átjárja jól a földet. — A téli permetezést is megkezdhetjük az egyes rovarkártevők ellen. — Nagyon vizes talajon ősszel ne ültessünk gyümölcsfacsemeteket. Ilyen helyeken tavasz a telepítés ideje. Száraz talajon ellenben ültethetünk gyümölcsfacsemeteket.

GAZDASÁGI RÖVID HIREK

— Közfogyasztás céljaira levágott sertések után 6 kg, a magánfogyasztás céljaira levágott első sertés után 4 kg, minden további sertés után pedig 8 kg olvasztott sertézsírt kell nagybani áron beszolgáltatni. Akiaknak gazdakönyvük van, azoknak a községi zsirgyűjtő az átvett zsirról vételjegyet köteles kiállítani, mert a beszolgáltatót zsir a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámít.

— Korpamennyiség felemelése fogyasztásra szállított tej után. Tekintettel a malmokban tárolt nagyobb korpamennyiségre a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara felterjesztésben kérte a Földmivelésügyi és Közellátásügyi miniszter urakat, hogy átmenetileg a tehenészetek részére a fogyasztásra szállított tej után kiutalásra kerülő korpa mennyiségét emelje fel.

— Romlott lisztkészletek felhasználása állati takarmányozásra. A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara felterjesztéssel fordult a Közellátásügyi Miniszter urhoz, hogy keserű, romlott lisztkészletek ne kerülhessenek hatósági jegyek ellenében emberi fogyasztásra, hanem azok megfelelő formában állati takarmányozásra fordíttassanak.

— Traktortanfolyam. Folyó évi november hó 22-én rendezti a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara a következő traktor- és egyéb mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamunkat Székesfehérvárott a m. kir. gróf. Széchenyi István Ipari Középiskolában. Részvételi szándékot november hó 15-ig kell bejelenteni a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamaránál: (Szombathely, IV. Károly király u. 1. sz.) Tandíj 30 pengő, amelynek befizetéséhez a jelentkezés után a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara póstatakarék-pénztári befizetőlapot bocsát rendelkezésre. — A tanfolyam időtartama 3 hét.

„SABAKIA”

rum és likörgyár

mindennemű szeszesitalok gyártása és eladása

Cégt. BORLAY ENDRÉ

SZOMBATHELY — THÖKÖLY IMRE UTCA 71. — TELEFON: 10-68.

Legkitünőbb italok! Legpontosabb kiszolgálás.

LEVENTEÉLET

Miért büntetik a leventekötelest?

48. §. A leventeköteles kihágása

(1) A leventeköteles kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő ha:

1) a hatósági orvosi vizsgálaton (T. 8. §.) nem jelenik meg és elmaradását alapos okkal ki nem menti;

2) a leventeképzésen, vagy gyakorlaton (T. 6. §.) nem jelenik meg és elmaradását alapos okkal ki nem menti;

3) a leventeképzésben közreműködő személlyel szemben szándékosan

tiszteletlenül viselkedik, vagy a leventeképzés körében kapott parancsnak szándékosan nem engedelmeskedik, feltéve, hogy ilyen magatartás miatt már legsúlyosabb fegyelmi fenytést állott ki. (T. 171. §. (1) bek.)

(2) Kihágás miatt pénzbüntetéssel büntetendő az a leventeköteles, aki a bejelentésre és a nyilvántartásra vonatkozó szabályokat megszegi (T. 171. §. (3) bek.)

S.P.O.R.T

A Mura győzelmi sorozata Szombathelyen sem szakadt meg

MURA — SzFC II. 1:0 (0:0)

Egyik legnehezebb őszi bajnoki mérkőzésére utazott a Mura vasárnap. Az SzFC II-vel, az I. osztály egyik állandó élvonalbeli csapatával kellett megküzdenie idegen pályán. A muraszombati sporttársadalom aggódva engedte el csapatát, bizott azonban abban, hogy a Mura játékosainak tudása és lelkesedése diadalra segíti a hazai színeket. Várakozásában nem is csalatkozott, a Mura szép mérkőzésen 1:0 arányban győzelmet aratott és így a két bajnoki pont elhozásával továbbra is megőrizte első helyét.

Bognár játékevezető sipjelére a Mura a következő összeállításban kezdi a játékot: Benczik II. — Kolossa, Erdősi — Deskovits, Kukanja, Klepec — Zelko, Bencik I., Vertarics, Sárközi, Matus. Kezdeti tapogatódzás után enyhe Mura fölény alakul ki, amely egyre meggyőzőbbé válik. A Mura sokat rohamoz, a nagyszerűen védő szombathelyi kapus azonban mindent ment. A szombathelyi csapat szórványos támadásait a Mura védelem biztosan hárítja.

A II. féлдőben

nyomasztóvá válik a Mura fölény.

A muraszombati csapat korlátlanur a pályán, az SzFC csak lefutásokkal kísérletezik. A szombathelyi védelem tul erélyes játékba kezd, Vertarics meg is sérül a vállán. Az erélyes védekezés ellen is számos alkalom nyílik a Mura csatárok előtt a gólszerzésre, azonban nem kíséri őket szerencse. Vertarics a kapust is kicselezi, a gólvonalon azonban közbelépnek. A 20 percen mégis megszületik az egyenlítő gól: Vertarics átadását Zelkó szép lövéssel küldi a hálóba. Ezután Vertarics ló még egyéni játék után szép gólt, Matus azonban közben lesre szaladt és így a gól érvénytelen. Mura rohamokkal fejeződik be a féldő.

A győzelem feltétlenül megérdemelt, sőt az erőviszonyokat nagyobb gólarány fejezné csak igazságosan ki. A Mura minden csapatrészeben jobb volt. A szombathelyi jelentés Zelkót, Kukanját és Bencziket emeli külön is ki az együttesből.

Bognár hibátlanul vezette a mérkőzést.

RÁDIÓK

s z a k s z e r ű

j a v i t á s á t v á l l a l o m.

Stiván Ernő, Muraszombat.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Szombathelyi győzelmével a Mura továbbra is megmaradt az első helyen. Ennek ellenére az őszi elsőrege nincs sok reménye még abban az esetben sem, ha vasárnap megverné Sopronban az SVSE II.-t, egyik veszélyes ellenfelét a bajnoki címért folytatott küzdelemben. A zalaegerszegi Move ugyanis 1 ponttal kevesebbet veszített, mint a Mura és hátralévő mérkőzéseit valószínűleg megnyeri.

Az őszi elsőrege esetleges elvesztése azonban a végső küzdelem szempontjából nem jelent semmit. Tavasszal ugyanis Muraszombatba jönnek játszani a Move ZSE, a SVSE II., a SzFC II., a Kapuvár, szóval a legnehezebb ellenfelek, míg idegenben csak könnyű mérkőzéseik vannak a Murának. Így a bajnokság az I. osztályban legjobban a Murának áll!

ELVESZITETTE VERETLENSÉGÉT A MURA LEVENTE

Szentpéterfa — Mura 5:0 (3:0)

Vasárnap Szentpéterfán játszották le a Leventebajnokság délvas megyei csoportjának rangadóját, amelyen két pontvesztés nélkül álló csapat, a Szentpéterfai Levente és a Mura Levente küzdöttek meg az őszi elsőregeért. A 400 (!) főnyi közönség előtt lejátszott mérkőzést szép küzdelem után megérdemelten nyerte a meglepően jó szentpéterfai csapat és ezzel az első vereséget mérte fennállása óta a Mura Leventére. A szentpéterfai játékosok gyorsaságban, határoltságban és erőnlétben magasan a muraszombati fiúk felett állottak, így a Mura Levente szebb játéktípusa és nagyobb technikai tudása nem tudott érvényesülni.

A Mura Levente fiatal játékosainak nincs okuk szégyenkezniük a súlyos vereség miatt, mert egyrészt jobb csapattól kaptak ki, másrészt a kapott 3 potyagól ellenére is végig derekasan és sportszerűen küzdöttek és a mezőnyben szebben is játszottak, mint a teljesen modern futballt játszó szentpéterfaiak. A csapat legjobbjai Wolf, Kerescmár és Winkler voltak.

A szentpéterfai csapat csupa erőteljes, magas, ruganyos játékosból áll, gyorsasága és erélyessége kifogástalan, csupán labdakezelésben kell még sokat fejlődni. Legjobbja és egyben a mezőny legjobbjja Szubits volt.

Molnár játékevezető kifogástalanul vezette a végig sportszerű mérkőzést, amelyen durvaság még véletlenül sem adódott.

A szentpéterfai csapat vezetősége a legnagyobb előzékenységet és kedvességet tanúsította a muraszombatiakkal szemben.

Pred petimi lejtni

Zdaj novembra 2-ga je minoulo 5 lejtni, ka sze je po becsinszkom szkoncsanyi eden tao gornyega tála nasega országa, Felvidék, nazáj mogo dati Vogrszkomu országi. Nas Kormányzó szo zse na drügi dén, novembra 3-ga vödáli zapovid honvéd-sztvi, ka naj trianonszke granice prejk-sztoupijo i tou jezerolejtno lübléno vogrszko zemlou po 20 lejtnom tühinszkom vládanyi zaszédejo. Tou sze je godilo z veszélim bratovszkim obimanyom med szamimi korinami, stere szo kázale pout nasim vrejlím honvédam i leventam. Radoszti szkuzsa je polejvala tisztoga hipa tüdi nász vend-szlovene, ki szmo tou veszélo pripetjé po rádiji poszlüsali. Po pétom leti je pri toj priliki vítéz Lukács Béla miniszter brez portfela i orszacski voditel pártá Vogrszkoga Zsitka nasim tam na szevernom táli zsvoucsim bratam ete recsi napiszao:

Szpomenouti sze moremo od becsinszkgoga szkoncsanya na dojpretecseni 20 lejtni vogrszkoga trplejnya, ponizsenyá i zroupanya politicsni, vérsztveni, kulturni i szociálni pravie. V eti peti lejtnaj, ka szmo pá vjedinyani, szo escse nej zacejlile tiszte rane, stere je jálna Benesova politika vrejzala na tom faláti vogrszke zemlé. Té rane szo rane vogrszkoga trplejnya, stere vász escse, Gornyi Vogrszki bratje, dneszén pecséjo i bolijo. Zató sze na dén pétoga leta vasega nazájprikapcsenyá prouti nébi z Vami vréd dojalübimo, ka nej, nej, nigdár! Oni dvajszti lejtni vecs nigdár nemre nazájpriditi, ár szmo edno tejlo, edna krv, edna vola i eden sors, pa edno orouzsje mámo.

V tej peti lejtnaj sze je té nazájprikapcseni Gornyi kráj kak vecsna kotriga notriprikapcsó vu vogrszki államszki zsitek. Z dosztim trüdom, velkim áldüvanyom sze je tou zgoudilo, ka na toj z vogrszkov krvjouov szprávléno j zemli pá vogrszki zsitek i vogrszka miszeo vpela notri.

Vogrszki Bratje! Dnesz v sztrasnoj, krvávoj bojni sztojimo. Té bojne szmo sze mi nej mogli vöognoti, pa szmo je tüdi zavrejti nej mogli. Histouria nam tou szvedocsi, ka na tom meszti Europe, gde szmo mi, szo vszigdár velke národne vnozsine treszkale vküper kre trde i mocsne vogrszke sztrmeca. Tüdi vezdaj v tom sorsi zsvémó. Ali kak je v tekáji jezerolejtni tá vogrszka pecsina vözdrzsála vu valouvji vküptrejszkanya. národov, tak i zdaj sze nam nika nemre zgoditi, csi vküper osztánemo vszi vougri i kak mocsen sztrmec sze zdrüzsimo z ednov krepkov vogrszkov volouv v sztvárjajoucsó mocs. Nabrüszimo szi zató oceo nasega orouzsja na jezerolejtnom trdom sztrmeci, csi zsviteli scsémo i te de sze orouzsje serega honvédov bliscsalo z indasnyov dikov, csi sze ide za obrambo vogrszke domovine.

Bratovszko pozdravlejnye tolmacsim na té dén vszákoj kotrigi nasega pártá. Hválo i lübézen posilamo tisztim nasim junákom, ki szo v dvajszetlejtnom tühinszkom trplejnyi nej henyali delati, szo nej popüsztili i vcagali, ka tak pá znouvics pod vogrszkov zasztavov z zdrüzszenimimocsni lejko vökovémó lepszó bodoucsnoszt nasega sorsa. Po dvajszetlejtnom trplejnyi pá mocsnejse szlitsznite bratovszke roké, ár sto zná, kakszi vihéri lejko pridejo prouti nam.]

Z verov, z delom i z diszciplinov hodmo naprej po vogrszkoi pouti.

Keresek megbizható közepkoru perfekt

Szakácsnöt

Jó bánásmód és ellátás biztosítva. - Cim: VOGLER-né, Belatinc.

Plemenita akcia vasvármegyővszke ONCSE na szociálnom pouli

Orszacska Lüdszka i Familijszka Obrambna Drüzsba, stero nakráci ONCSA imenüjemo, szádarodno razpresztéra szvoje perouti tüdi v nasem vármegyővi. Tüdi zdaj v tom bojn-szkom csaszí v Muraszombati dela 10 prilicsni hizs, stere escse v tom mejszeci vsze pridejo pod sztrejo. Zvüntoga sze v Sárvári pouva 12 hizs, v Körmendi 14 i v Döbörhegyi pa 3 hizse. Matriál za goriposztávlanye vszej tej hizs je krédi. Do oktobra 1-ga sze je 67 familiam zse raztálo od pét plügov ménsi zsidovszki grünt. V kolonizácijszko fundáció je ONCSA zse 103.608.82 pengőjov dojplácsala. Zsidovszki grünti vszegavecs escse ne zadovolijo vsze potrebe. Zató je escse küpleno v Rábakövesi 4000, v Körmendi 5412 i v Csöngi 1200 kálfrov zemlé za funduse.

Plemenszki kráv je szpoküpleni i raztálani za 46.000 pengőjov. V krátkom sze escse küpi 60 kráv i raztála med velke familie. Z toga pá dobi tüdi eden tao prosnikov z nasega járasa.

V novom leti na 7.500 silov dá podporo nas állam

Csiduzse vszigdár zsmetnejse prilike zavolo zsvüsave pri krmi szo naldignole nas polodelszki kormány, ka escse z véksov akcióv podpré pouvanye silov, steri szo právi blagoszlov za máloga kmeta. V tej, z betona naprávleni velki gyamaj, stere szo tüdi lejko v zemlou naprávlene, csi sze nej bojati vretinszke vodé, sze vküperzrejzana vszefelé zeléna krma (csalamádé, szuncsavnice, szteblou vje csicsóke ali divji krumpisov itd.) notriszklácsi, zgoraj z zemlou dojzadela i zamázse i tak konzervejra. V szükcsini, gda nam je krma szfálila, sze márho jáko dobro lejko krmi z touv krmov.

Nas polodelszki kormány de prejk szvoji Kamar (pri nasz Felsödunántuli Mezögazdasági Kamara) pá podporo tálo za pouvanye táksi silov. Po pláni de sze letosz 7.500 táksi podpor tálo vö. Nase cstenyäre tisztoga hipa eksztran goripozovémó.

V dvajszti letaj szo po Alföldi 134 jezero plügov drevja znaszadili

Kak je znáno, po Alföldi je malo leszá. Tomi poménkanyi szo zdaj tak pomogli, ka szo velke püscse z drevjom zaszadili notri i szo tak zse 134 jezero plügov bozsnejse zemlé zaszadili notri z drevjom. V tej mládi tilosaj je 45%-ov akácie, 17%-ov rasztja, 16%-ov topol, 11%-ov vszefelé drügoga lisztnátoga drevja i 11%-ov borovjá i gyalicsouvja.

Dolincsar, Mörccsar, Goricsánec
Hangoztatja réges-régen:

Jó magyar
bornak
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balatonmelléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János

bornagykereskedőnél — Kisszombat.

Od kédna do kédna

Hitler vezér i kancellár je vtáleo grol Albert von Goltz generálisi i komandáti ednoga gyágerszkoga ezreda vítzki réd zselezen kríz z rásztočov vejkov. Tákse odliküvanye ji je doszejgamao doubilo szamo 315.

Benes de v krátkom vrejmeni tüdi v Moszkvo k Sztalini cudrao zavolo pomoucsi.

Angloszászi szo preminoucsi pétek bombardejrati Vatikán váras. Poskodüvana je hiresnya ravnitelszka palacsá i eden lejpi mozaicsni vestat. Spellmann amerikanszki érsek je v Bejloj Hizsi osztro protestejrao prouti tomí csinejnyi angolszászov.

Pri Salamon szigetaj szo japáni v krátkom cajti potoupili 11 velki amerikanszki bojnszki hajouvov.

Mussolini z voditelami republikanskoga kormánya zgotávle nouvo taljanszko államszko právdo, stero visisi fasiszticsni tanács zdaj novembra 15-ga preglédne gori.

KÖZPONTI MOZI

DITTRICH, MURASZOMBAT

November 13-án, szombaton 5 és 1/2 8 órákor
14-én, vasárnap 3, 5 és 1/2 8 órákor
és 15-én, hétfőn 1/2 8 órákor

„Bengázi“

TASNÁDY FEKETE MÁRIA,
FOSCO GIACHETTI, AMEDEO NAZZARI.

November 16-án, kedden 1/2 8 órákor
17-én, szerdán 5 és 1/2 8 órákor

Titkos parancs

Paul Hartmann, Victor de Kowa T. Sais.
Izgalmas regény egy fiatalember sötét hatalmak elleni harcáról.

Kiev i Kercs szo nemci vöszprázni. Na záhodnom kráji tecséjo bójne naprej z menjajoucsov szrecsov.

Sztalin je vözvednácso szovjetszke bojnszke cile. Na dén 26-ga grüntanya szovjetszke unie je Sztalin gucs meo po rádiiji je szpoznávao tekáj bojne od 1941. oktobra mejszeca naprej. Gori je pouzvao rusze, naj sze ne dájo zmoutili v hipnoj radoszti, ár do escse teske boje mogli bojüvati. Na konci szvojega gucsa je vözdigno, ka rdécsa vojszka more Bejlo Ruszijo, Ukrajino, Krim, Lettország, Esztország, Karélio i Moldvo „gorioszloboditi.“

Svédszka vojszka i mornárica szta vküper velke bojnszke mujstre opravile.

V angleskom orszacsom gyülejsi je Cunningham Reid kapitány opitao Law minisztra, csi vödájó Pavel hercega jugoszlávszki exkormányi. Miniszter Law je odgouvoró, ka nej.

V gibraltárszkom prisztanicsi je 40 trstveni hajouvov, med sterimi je 17 mocno poskodüvani i csákajo na velko popravilo.

Na taljanszki zásztavaj odszejgamao nede vecs králevszkoga cimera, nego fasiszticsni znák.

Nedics Milán szrbszki generális i miniszterelnök je szam vzeo prejk komando nad tisztov szrbszkov vojszkov, steri szoldáki szo sze szami glászili v bojno prouti partizánam.

Tüdi angleszám pracsí mosnya. Kak z Zürichá glászijo, je angleski orszacsni gyülejs eden pa frtao milliárd font sterlingov mogao votejrati za bojnszko vödávanye, ka je doszejgamao nájevksa pouszidna summa bila.

Kelko szo zgübili szovjeti v letosnyoj offenzivi? Nemka visisa bojnszka komanda je vödála naznani, ka szo szovjeti v letosnyoj vélkoj offenzivi blüzi 3 million lüdi zgü-

Na ruszkom fronti sze je nej poszrecso glávni cio naszprotnika: razdrejti nemsko linijo - je pravo Hitler

V dvoráni Löwenbrau v Müncheni je zádnyi tork Hitler Adolf vezér i kancellár drzsao velki gucs pred navzoucsnosztjov vnozino kotrig národnoszocialiszticsnoga pártá. V zacsetki szvojega gucsa je histouricsni pogléd vrgao na prva lejta bojne, gda je Anglia te zse mejla v pláni Nemski ország vu vszákóm táli notrizagraditi i na nikoj djáti. Povedao je, ka gda je 1918-ga leta Nemski ország na nágucsávanye demokrácij dojdejavo pükse, te je nemski národ prisao v právi pekeo. V toj nájevksaj nevouli pregányanya i szlejdnye kaple krvi cécanya je on kak Führer z nikelkimi probao tekáj nemskoga zsitka zavínouti v právi kráj. Tou sze je pa zgoudilo 1933-ga leta, gda je z pártom vzéo v rouke obládnoszt. Nadale je pravo, ka je edino nemski ország zmosen bolseviki kolozsus gorzadrzsati. Angolszászi szo szlabo racsunali, ka csi Taljanszki ország vöpride z racsuna, da de potom nyúv sztális lejki. Na Sziciliji szo lejko prisli na szüjo, liki nadale sze pa tak vlecséjo, kak puzsouvje. Szprobajo pa naj na szüjo pridti pri Csatorni, na Norvéskom ali gdekoli indri.

Tüdi na ruszszkom szo nej doszégnoi szvoj cio, da bi vküpzrüsili nemsko linijo. Na konci poucsi bics i szlejdnyi boj pokázse, sto ovláda. Nemski národ krepko vörje i sze tüdi vcsáka, ka sze ga doszlája, ár na fronti szoldacsia nájboukse vöszpela na ocsi gledoucs vszakso nemogoucsnoszt, dományi pa kak nájbole podpérájo front. Dnesz nieden nemec nemre meli drüge brige, kak pa delati za bojno. Ovak szi pa naj vszaksi miszli na tou, ka bi tá bojna zse od

novembra 15-ga mela rávno 50 lejt, ka szta sze zdalá. Zdaj v bojnszkom csaszni nikse familijszke ouszvetnoszti neta mela.

— V Budapest je prislo 15.000 ton prviklász zvünszskoga kamenoga vougelja.

— Na 500 pengőjov strofa szo oszoudili pestvármegyövöszkoga alispána vítz dr. Endre Lászlója, zavolo szvedocansztva, steroga bi nejszmeo vödati.

— V Budapest je prisla vnükica svédszskoga kralá Gusztáva. Tá Hercegojca, po iméni Cedegrenné Bernadotte Elza, je prejdnya voditelca Szvetszke Krscsanzske Deklinszke Drüzsbe.

— Po 30 kg pétisó sze vtála na vszaksi plüg notrizglásene i do koca toga leta sz kontraktusom sze dojavézanim onim vértam, ki do repico, szójabab, len, tikvi ali szuncsavnice szejali. Zvüntoga pa escse dobijo od vszaksi 100 kg dojdánoga szójababa ali repice 30 kg, od szuncsavnicnoga, lenovoga ali tikevnoga szemena pa 20 kg szira nazáj po fal cejni.

Krátki glászi

— Nouva fiskáliska kancalaja sze je odprla v Muraszombati. Dr. Vlav István fiskális je novembra 8-ga oudpro fiskálisko kancalajo v Muraszombati v hisi Brumen Józsefa.

— Dr. Nemez János szobocski fiskális je nazáj prisó od szoldákov i znouva dale vodi szvojo kancalajo.

— V Domonkosfa vészti sze je novembra 11-ga posta oudprla.

— Dober Pajdás Kalendárium je zgotovleni i sze v krátkom dobí v vszej baotaj.

— Sto je zgübo dvej konyszki koci, sze naj zglászi pri Dragovics Mihályi, Muraszombat, Kiskanizsa u.

— József králeszki herceg i generális, pa Augusztá hercegojca ta

szamoga zacsetka lejko rávnotak na nemskoj zemli doj tekla, kak pa nej.

Od toga pa lejko zagvüsam nase nepriátele, ka sze 1918-ga leta sztanýe vecs nigdár ne povrné. Nepriátelje nash z bombardejranom scséjo prisziliti na kolena. Tou pa szamo nyuvo pobozsno zselejnye osztáne, ár csi do vervali ali nej, z nase sztráni pride vóra zadomescsávanye i csi hipoma tou zadomescsávanye nede moglo doszégnoti Amerike, liki mámo eden ország, steri je tam blízse i tisztli oprávi nameszto nash. (Tü sze na japáne miszli.)

Nemski ország nigdár ne popüsztli i dojdejava orouzsje. Tüdi zdaj na trifrtále dvanájszti nej, pa tüdi pát minut pred dvanájszti nej. Tisztli ország, steri kak szlednyi zdejva doj pükse, de Nemski ország i tou de pát minut po dvanájszti. Nemsko bojnszko voditelstvo nigdár ne zgübi gláve ali zsvíce. Bozse Szkrbnosejnye je tou, stero je doszejgamao Nemski ország vodilo. V tom bozsem Szkrbnosejnyi nadale mocno vüpa nemski národ, ki je Nemski ország doszejgamao ocsvavo od toga, ka sze je bojna nej zacsnola v szamom zacsetki na nemskoj zemli. Gizdáví szam na tou, ka szam lejko voditel toga národa nej szamo v blájzseni, nego tüdi v túzsni csaszaj.

Zagvüsam vszákoga nemca, ka kakoli de sze godilo, je na konci nase pouti gvüšno ovládanye. Ka sze je godilo 1918-ga leta, sze vecs nigdár nepovrné. Zató sz fanaticsnov verov i odloucsnosztjov naprej po gvüsnój pouti nasega gvínanya i tak nedo zaman nasi doprineseni áldovi.

novembra 15-ga mela rávno 50 lejt, ka szta sze zdalá. Zdaj v bojnszkom csaszni nikse familijszke ouszvetnoszti neta mela.

— V Budapest je prislo 15.000 ton prviklász zvünszskoga kamenoga vougelja.

— Na 500 pengőjov strofa szo oszoudili pestvármegyövöszkoga alispána vítz dr. Endre Lászlója, zavolo szvedocansztva, steroga bi nejszmeo vödati.

— V Budapest je prisla vnükica svédszskoga kralá Gusztáva. Tá Hercegojca, po iméni Cedegrenné Bernadotte Elza, je prejdnya voditelca Szvetszke Krscsanzske Deklinszke Drüzsbe.

— Po 30 kg pétisó sze vtála na vszaksi plüg notrizglásene i do koca toga leta sz kontraktusom sze dojavézanim onim vértam, ki do repico, szójabab, len, tikvi ali szuncsavnice szejali. Zvüntoga pa escse dobijo od vszaksi 100 kg dojdánoga szójababa ali repice 30 kg, od szuncsavnicnoga, lenovoga ali tikevnoga szemena pa 20 kg szira nazáj po fal cejni.

— Szmrt pod zseleznicov. Zdaj v nedelo je cug pouleg Szombathelya sztrasno razmeszáro Lehoczky Mária 14 lejt sztaro deklicsko. Cug sze je napouto prouti Nagykanizsi, tá nezsrécsna deklicska je pa pri prelazi pouleg Szöllösi sétánya nikak pod nyega prisla i tak najsla grozno szmrt.

— Bakancsi za polodelszke delavce. Nas kormány de z oblejcsnov akcióv vréd prejk notarsij vötáleo tüdi mocsne, z masztne kouzse i z právimi poplatami naprávlene bakancse za teske polodelszke delavce.

A SORS

könyvében
meg van írva...

Nyerhet, ha van 4 pengős

ÁLLAMI SORSJEGYE

Egész sorsjegy 4 P, fél 2 P.

— Stiri procentov zsive tézse sze lejko dojpotégne pri dojdánój mári za mesznico, csi sze je dale kak 5 km gnála i sze je trzsec szam ogvüsaó, ka szo jo med poutjov nej krmili i napájali. Tou zrendelüvanye je vödaloú minisztersztvo za preszkrbo národa pod numerov 111.400/1943. K.M. prejk Mezögazdasági Kamar.

Po szveiti

— V Isztri szo v ednoj bauxitnoj bányi najslí 23 mrtvi tejl, ki szo vszi áldovi tam besznoucsse kommunisticsne bande.

— Okouli 100 jezero taljánov je vesznolo v grcski, afrikanszki i taljanszki bojnaj.

— Amerikanszki sztrosek za Európo! Hoover szenátor, prvejsi amerikanszki prezident je v szenátusi tou zselejnye meo, naj bi USA poszlála v Europo za sztrádajoucse országe zsvíce, ár je tou nyéna morálna dúzsnoszt. Té zsvíce bi naj Anglija, Svédszka i Svájce po ednom pláni raztálali med gládvágajoucse drzsele.

— Bolgárszki kormány je vödáo rendelet, ka nej trbej nosziti zvezde onoj zsidovszkój deci, stera szo rodjena z mejsanoga histva i sze je zsidovszki sztáris pred 1941. januára 23-im dao prekrsziti.

— V mlako szo zletela detecsá koulica. Eden máli csesztnik z Klagenfurtá je z szvojov familiov vréd sou na sétanye. V koulicaj szo pelali tüdi málo deklicsko, stera je komaj v drügom leti bila. Blüzi edne mlake szo hejnyali i szo gyüzsino meli. Ár je pa tam slo preci v dou, szo sze koulica zagnala i z detetom vréd v mlako zletela prvlé, kak bi je pa zgrabili. Pókecs szo koulica vözribili z voude, v deteti vecs nej bilou zsitka.

ORION

T·E·L·E·F·U·N·K·E·N

PHILIPS

telepes rádiókészülékek 1943—1944
6 hónapos jótálással szállíthatók.

Rádió NEMECZ

MURASZOMBAT

Szakszerű javítások gyorsan -
vidékieknek soronkivül.

Csi stoj mizli, ka sze escse ednouk povrnéjo csaszi 1918-ga leta...

Zádnyo nedelo je Bornemisza Géza miniszter za mestrijo i industrijo prejkvzéo követszki mandát v Ozdi. Pri toj priliki je drzsao gucs, v sterom je djao, ka v tej teski csaszaj szamo ti naprejhodécsi voditeli noszijo odgovornoszt. Mi vougri szamo lasztiven zsiték scsémo zsveti na etoj vogrszkoj zemli

i csi stoj tou mizli, ka sze escse ednouk povrnéjo csaszi 1918-ga leta, tisztoaga cejla vogrszka moucs pometé z ete zemlé

Krisztus vu fabriki

Piszao: KOZMA ANDOR
Poszlov.: FLISZÁR JÁNOS

Láni, gda szo v-strájk sztópili,
Szo jo malo podignoli.
Plácsa je bogme múdna sztvár,
Neide z-cénov ona nigdár.
„Tó je kapitála sega;
Tó delavcov briga velka!“
Po márnom vcsinyeno delo
Je ognya záto nê vgászilo.
Sztára energia sztojí,
Maksin, koteo nemúdí,
Ropás naednók nesztáne
Na nezad'volno mrmránje.
Krisztus v-delavcov obléki
Z-velkim klepácsom vu róki
Je rávno táksi kak ovi,
Tam med zselizári hodi.
V nyih szahjavi réd ide,

Z-pune mócsi kové bije...
Pod nyegovov bozsicsnov rokóv
Ide delo z-dobrov volóv.
Vrsáj reje je grátalo,
Od rók nyeg'vi naprávleno.
Dokecs ti ovi sztó i sztó
Vadlári, — dela szam napó.
Zdá eden fabricsni csesztník,
Ki je delavcov opazník,
Kak odnikec pride napré,
Kí vsze vídi vsze dobro vé:
Vára nóvoga delavca,
Dobro poglédne Krisztusa.

„Dón'k en delavec gedrni?“
Ali zdá delavci ovi,
Kí szo káraní krégani,
Do ednoga szo csemerni,
Na Krisztusa razdrasztšení,
Kí je zselezo fészt kovao
Od sztó drúgi vrlé delao.
„Hej!“ — e'n szószed nyemi ercsé:
„Tí scsés stímáti z-tém szebé?“
Organizérani kovács
Nezdiga tak frisko klepács!

„Nê je organizérani,
Právijo vszi drúgi ovi,
Nê ga biló vecs mednami,
Nepoznani je pred nami!“

„Nê je organizérani!“
Dájo dale en'drúgomi...
Tá zlučsajo kalapácsa,
Nafúncjejo sze kovácsje;
Nov'ga delavca krivijo
I vszi sze nyemi protíjo:
— Delo tá mores niháti,
Bole idi v-pekél k-vrági,
Vidi sze, ka szí odávec...
Odídi od nász, szkúsávec;
Ár te ovak vólúcsimo,
Vrédén szí da te vmorímo!
Pesznice gor'zdigávajo,
Tak Krisztusa pozdrávlajo.
Steri, gda tó csúje, vídi,
Vsze prerazmi ino právi:
„Zaisztino vam tak velim,
Póleg dúsnevészti mizlim.
Brez dúha delati je gréh,
Posten' delavec tó neszmé;
Kaksté delo gor' vzeme,
Neszmi delati z-polojne,
Csi stoj kapitáli szlúzsí,
Kém bole sze rúzsí, drúzsi,
Tém véksi bode dobícsék,
Véksi túdi nyega szlúzsék.
Sto pa szamo kak, tak dela, —
Z-polojne, bodikaj szpela:

Gospód nyega pokastiga
I on je nicsesen szluga.

„Nêga gospóda, nê szluga!“
Kricsíjo z-gúta punoga,
Tak da sze zidína trószí
Od nyúvi odúrni glászi.

Jeszte gospód! Krisztus szkricsí,
Sterómi céli szvét szlúzsí!
(Nadalúvalo de sze.)

»MATEOSZ«

kirendeltség és fuvarvállaló iroda

MURASZOMBAT

LENDVA-utca 33. - TELEFON 34.

Nyers vadbőröket

(házimacsát, pézsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt a legmagasabb napi árban veszek.

Szász István, Muraszombat

Lendva utca 21.

STIVÁN ERNŐ

MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS
SHELL KŐOLAJ R. T. LERAKATA
SK F., S R O. GOLYÓSCSAPÁGYAK

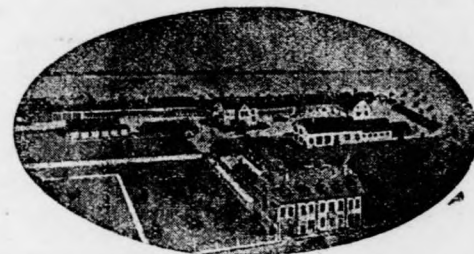
HOFHERR—SCHRANTZ MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK VEZÉRKÉPVISELETE

MURASZOMBAT

BENKÓ JÓZSEF

HUSÁRUÉSKONZERVGYÁR

Sürgöny:
BENKÓ.
Muraszombat

Postatakarékpénz-
tári csekkszámia
74009.

MURASZOMBAT

SZVÉTOGA PETRA DEZSDZSÉVNICA

Piszao: MIKSZÁTH KÁLMÁN. — Poszlovensco: FLISZÁR JÁNOS, vp. vucsitel.
Román. — I. Tál. 13

Kak je Gregorics zvedo, ka drági cigárje med lüdmí zburkanye rédíjo próti nyemi, je vcsaszi po dvákrajcara, krátke zácsao kaditi.

Lüdém sze je i tó nê vidlo:

— No ete Gregorics Pali je bogme eden vszakdenésnyi knikker. Véksi pesz de, kak ocsa. Pfu, da je szkópi.

Gregoricsa je tó jáko szramotílo, ka ga za knikkera právijo i pri nájrvoj priliki, gda je na eden dobrótni cil drzsáni bál (na ogengaszilnombáli, steroga patrónuski-nya je gospá lady-fóispánójca bíla) na sterom kak je v pozvánom líszti napiszano biló: „naplacsilo“ zahválnosztjov vzemejo i v novínaj kviterajo — je z dvajszetimi rajnski rézo edno dvárajnska szpízszano vsztop-nine kárto, miszlivsi szí: „Gregorics Pál vam poszvedocsi, ka je nej knikker.“

Na tó szo precí vküp pritisznoli zglavami bála redovníki i vópovedali:

— No té Gregorics Pál je uprav eden szebé zvisávajócsi neprijéten cslovek.

I meli szo túdi na tó zrok, ár je tó zse neznosena neszrámnoszt, ka eden Gregorics vüpa vise idti i vecs sze kázati, kak je főispán, eden baron Radvánszky. Radvánszky deszét rajnski dá za edno kárto, Gregorics tá potocsi dvajszetí. Tó je právo inzultéranye! Ednoga vinszkoga trzsca szin!

V-kaksoj sztotini zsvémo! Edna buha sze glaszné vüpa szkaslati, kak oroszlan. Oh kama szmo nê prisli! Oh kaksá vréména!

Kasté je zacno na szvétí szziromák Gregorics Pali, sze je vsze protivílo zsnym. Csi sze je z-kém szvado i nej je popúsztó, szo ga krivíli ka je „krakéler“, csi je pa engedúvao, te szo pa pravíli, ka „poltron.“

Zaprva, csi sze je bár fiskálistva návcsó, je níkse ópravice nê zvrásvao, vcsászi sze je na lovino kocsérao, na szvoje imánye, stero je na edne mile zemlé biló od várasa, tó je herbao po materi, vcsászi je na nisterni dèn odísao v-Becs, gde je túdi meo po materi edno hizso, — z-toga je sztála nyegova ópravica, za stero szo ga Besztercsánye, kí szo delavni szkrbní lüdjé bilí, zavrgli i nê prestímali.

— Gregorics Pali je na bremen zemlé, szo pravíli. — céle tjedne szlamé nedene na kríz. Komi je táksi cslovek na zemli?

Gregorics je i tó zvedo i prevído je ka lüdjé pravico gucsíjo, eden céli zsitek premányükivati je nê szlobodno. Tak je — vszáki cslovek more zaszlúzsiti szvoj falácsék krúha steroga pojé.

Gregorics Pali sze je zdaj ponúdo, ka bi on túdi rad szlúzszo z-pámetjov szvojmi várasí, ali vármegyóvi.

No szamo tó je trbelo escse Gregorics Pali. Sztó jezikov je szíkalo precí próti nyemi. Ka? Gregorics Pali scsé kaj bidti? Eti prinasz? I nê ga je szram z-drújgoga szirmaskoga csloveka lamp vó vzéti zálozs krúha, geto sze on v-obilnosztí köple? Té mále szlúzsbe, stero eti jesztejo, naj nihá onim, kí szo jí potrební.

Gregorics Pali je prevído, ka je tó túdi ísztna i odsztópo je od szlúzsbenstva, na sztran sze je vlékao od vszega obcsínszkoga dugovánja — odlócsó sze je vszebole od moskoga túváristva, gori je djao pri szebi, ka sze ozseni i familio nasztávi. Zadoszta posteno i lépo pozvánje je tó túdi.

Zácsao je hoditi k-táksim hízsam, gde szo lépe deklíne bilé i gde szo ga, kak vrédén partheil radi vidíli — ali nevocséni mrzli bratje, steri szo sze escse itak tróstali, ka té szlaboga zrásza kaslavi brat ednók dónok vmerjé — szo nyemi povszédik mreze rédíli i z-jálnosztjov prekrátíli (od steroga nebi skódílo zószebno pripóvészti píszati) tak, da je Gregorics Pali telko kosár dóbo eden za drújgim, ka je po céla országi od toga bio hiresen. Szledi znábídi, bí sze naisle deklíne, sterim je zse kita na bremen bíla (ár je tó bogme po gvúsnom vréméni túdi teska precímiba, ali té szo sze zse za spota volo nê pódale na tó. Vê pa tó? Taksega junáka vzéti, steroga je zse telko deklín zvrélo. Sto bí meo voló kosár kralá kralíca bidti? Bogme nisce nê! ... Pred Andréjovim vecsérom

sze je bár doszta olóva raztópilo, doszta olóva je nazáj trdoga grátalo pri kre Garam vodé bodócsi hízsaj, ali z-ednoga sze je nê osznoválo vó Gregorics Pali obrázka. Poézis trbé nyemi i nê pénezi. Mogócsé bí stera sztarovicnésa devojka hitré szégnola za nyegov prsztanek, ár szo tiszte friskése...

Ár je od tí mládi deklín do sztáre deklé nê eden, nego dvá szkakája, na szrédi med témí szo sznehé. Sztáre dekle szo ta szlédnya stácia.

Bakvisje i sztáre dekle szo zószebni szvét. Od Gregorics Pali tak právijo toj máloj Bakvis Karolyi, ka prej krv plúje, na stero sze ta mála Karolya presztráhsí i pri Gregoricsa drúgom priglédanyi zse szamo mílványe jeszte vu ovom málom falácséci meszá, stero je pri prvom obiszkanyi, gda sze je on na kocsíji z-stirami lepó obravnanimi konyi pripelao, namejno notri zdistópálivati. Oh szirmák Gregorics Pali! krv plúje, szziromák, krv! Kaksá neszreca je tó! Zószton trószí vóné v-szani naprezsena nemirovna zszebica glávó, dnez zse ne cinka tak lepó na nyé steglics. Gregorics Pali krv plúje.

Oh tí norcsék Karolya! Vörjem, i znam, ka je gregorics Pali nê lépi, fickaszti junák, — ali kak je bogat i póleg vszega toga on szvojo krv plúje — ka tebi z-toga ide?

(Nadaljúvanye pride.)